

VARIANTE DE DELIMITARE A REGIUNILOR DE DEZVOLTARE ECONOMICA IN ROMANIA

**Nicoleta MATEOC SIRB, P.I. OTIMAN,
Camelia OBOROCEA, T. MATEOC**

Universitatea de Științe Agricole și
Medicină Veterinară a Banatului Timișoara
e-mail: mateocnicol@yahoo.com

In the former European communist block, the rural area has a significant demographical potential, capable of strongly influencing political and administrative decisions. This is why regional development cannot be achieved in normal conditions without taking into account the sustaining and participating potential of the rural population. In addition, in some nations of the former Eastern European communist block among which Romania we witness an obvious ruralisation process as a result of the industrial collapse in most urban centers. The world historical experience facilitates the choice and the adoption of the most suitable ways of development, together with a considerable financial support from the European Union. The European Union has founded ever since 1998 the common Nomenclature for statistic territorial units (NUTS) in order to facilitate the collection, the establishment, and the diffusion of regional statistics in an organised manner. Fundamentally, the defining of territorial units is done per administrative units already existing in member nations. The geographical, economic, and social presentation of the economic development regions of Romania (NUTS 2), regions delimited in accordance with Law 151/1998, shows obvious disparities, the lack of functional economic and commercial links within the regions, and total disregard for traditions and historical backgrounds. In a word, delimiting development regions was only based on secondary considerations of statistical and proximity nature. In this paper we suggest a few variants of delimiting development regions that meet, as much as possible, the NUTS criteria established by the European Union, i.e. NUTS 1 should cover development macro-regions with populations between 3 and 7 million inhabitants; NUTS 2 should cover development regions with populations between 800,000 and 3 million inhabitants; and NUTS 3 should cover regions with populations between 150,000 and 800,000 inhabitants and corresponding to the present counties of Romania.

Keywords: regional development, development regions, regionalization, alternative.

Deoarece în România structurile administrative publice centrale nu și-au restructurat activitatea la nivel local, respectiv regional în conformitate cu noile reglementări apărute în acest sens, considerăm că este necesară revizuirea delimitării actualelor regiuni de dezvoltare, înainte de realizarea efectivă a descentralizării economice la nivel de regiune. Delimitarea trebuie făcută pentru a

răspunde cerințelor locuitorilor din zona respectivă, cu tendință, pe cât este posibil, de echilibrare economică și socială.

Menționăm că în prezent, la nivelul UE, fiecare stat membru și-a stabilit propria structură teritorial-administrativă, neexistând încă o directivă europeană cu privire la organizarea administrativ-teritorială a statelor membre ale UE. La nivelul Consiliului Europei, se poartă discuții asupra regiunilor Europei, *inclusiv despre oportunitatea elaborării și adoptării unei reglementări care să asigure un cadru unic pentru un anumit grad de autonomie regională.*

MATERIAL ȘI METODĂ

În stabilirea unor variante de delimitare a regiunilor de dezvoltare economică în România s-au utilizat ca metode: analiza, studiu, observația, interpretarea.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Din prezentarea geografică, economică și socială a regiunilor de dezvoltare ale României (NUTS 2), delimitate conform Legii 151/1998, rezultă evidente disparități, absența legăturilor economice și comerciale funcționale în interiorul regiunilor, ignorarea totală a tradițiilor și considerentelor istorice. Într-un cuvânt, delimitarea regiunilor de dezvoltare a avut numai considerente secundare de natură statistică și de vecinătate.

Având în vedere atât structura necorespunzătoare din mai toate punctele de vedere ale actualelor regiuni de dezvoltare, dar mai cu seamă inconsistența prerogativelor conferite de Legea 151/1998 tocmai la capitolele de dezvoltare regională, autonomie administrativă și descentralizare (subsidiaritate și devoluție), considerăm că este de stringentă actualitate, amendarea Legii 151/1998.

Amendamentele legii cu privire la regiunile de dezvoltare, în opinia noastră, trebuie să cuprindă următoarele aspecte:

- delimitarea, pe teritoriul României, a tuturor structurilor cuprinse în nomenclatorul unităților teritoriale [NUTS inclusiv 1 și NUTS 4 (LAU 1)];
- la nivel de NUTS 1 (macroregiuni, provincii sau ținuturi) trebuie delimitate cele trei provincii istorice ale României (Muntenia, Moldova și Transilvania);
- la nivel NUTS 4 (LAU 1) este necesară delimitarea microregiunilor (zonelor) prin revenirea, pe cât este posibil, la conturarea plășilor.

România a avut discuții cu Consiliul Europei despre problema regionalizării, ajungând la concluzia că aceasta este o problemă de interes național care trebuie dezbătută public la nivelul partidelor și a societății civile.

Regiunile de dezvoltare actuale, delimitate în prezent în țara noastră, nu sunt unități administrativ-teritoriale și nu au personalitate juridică.

Regionalismul ca proces poate fi privit din multiple puncte de vedere: economic (de dezvoltare), politic, administrativ, cultural, etnic etc., având manifestare din ce în ce mai accentuată în spațiul european. Evident, regionalismul fiind un fenomen complex, apărut ca o reacție firească la evoluția fără precedent al

unui alt proces complex care preocupă continentul nostru de peste 50 de ani: integrarea europeană, integrarea fiind în ultimă instanță o componentă a globalismului (chiar dacă ne referim numai la cel european).

Prin urmare, apreciem că regionalizarea și globalizarea (politică economică, comercială, culturală și chiar juridică) constituie fenomene paralele, cu efecte contrare care pot fi încadrate în sintagma de apreciere a Europei ca **unitate în diversitate**.

Manifestarea tot mai accentuată a tendințelor de regionalizare, până la discuția despre tranziția Uniunii Europene de la **o reuniune de state la o reuniune de regiuni**, este o reacție firească de menținere a identităților culturale, tradiționale, istorice, pe de o parte, și de dezvoltare economică echilibrată în plan regional și interregional, pe de altă parte.

Având în vedere aceste aspecte (cultural-identitare, economice și de dezvoltare), reușim să descifrăm de ce procesul de construcție regional-europeană pe principii artificiale sau preponderent economico-comerciale nu a dat rezultatul scontat în nici o țară care a mers în edificarea regională pe această cale.

Dar, problema regionalizării nu este numai un fenomen apărut ca reacție la integrarea europeană, deci nu este un fenomen de sorginte europeană ci este și un proces de reacție la sistemul politic național, adică **regionalism** (local) *versus* **centralism** (național).

Apartenența regională este reacția individuală a oamenilor, care au explicație în sentimentele individuale identitare. Dacă vom fi atenți la reacțiile identitare individuale, vom reuși să deslușim că marea majoritate a oamenilor manifesta cel mai puternic sentiment legat de **identitate**, cel care se referă la **locul nașterii** (satul, orașul), apoi la **ținutul, provincia** cărora aparține și, mergând din aproape în aproape, ajungem la sentimentul **identității naționale, europene** etc. Acestea sunt relații care nu pot fi eludate, acestea sunt reacții firești ale cetățenilor care explică, în cea mai mare parte, **aspectul cultural identitar**. Dacă la acesta adăugăm și nevoia de echilibru economic, de participare a colectivității la deciziile de dezvoltare, referindu-ne la subsidiaritate și devoluție, avem o imagine mai exactă și, în același timp, o explicație cu privire la pregnanța manifestării regionalismului.

Iată de ce regionalizarea nu poate fi privită numai din punct de vedere statistic sau al echilibrului dezvoltării prin absorbția fondurilor europene, așa cum s-a făcut la noi prin Legea 151/1998. După părerea noastră, regionalizarea este, mai înainte de toate, o problemă identitară pentru majoritatea populației cuprinsă într-o anumită regiune. Conștienți de faptul că **nu există regionalizare perfectă**, apreciem însă că **regionalizarea numai pe principii statistice este un fiasco administrativ**. Așa ne explicăm de ce în majoritatea cazurilor regiunile de dezvoltare din România sunt mai degrabă, reuniuni colegiale ale președinților de consilii județene și nu structuri operaționale de decizie în domeniul dezvoltării. Fiecare președinte de consiliu, în perioada când asigură președenția regională, caută, în primul rând, să „tragă” fonduri de dezvoltare spre județul său.

Un alt factor major de disfuncție a regionalismului românesc actual îl constituie **prerogativa financiară a regiunilor**. Atâta timp cât pilonul

descentralizării administrative și funcționarea structurilor substatele nu se bazează și în România, conform filosofiei financiare a UE, pe autofinanțare regională și locală, regionalizarea și descentralizarea în România sunt simple povești. Atâta timp cât autoritățile locale și județene sunt mandatate prin lege numai cu colectarea taxelor autonomia financiară și, implicit, cea administrativă sunt vorbe fără acoperire.

CONCLUZII

Propunem mai multe variante de delimitare a regiunilor de dezvoltare care să respecte, într-o oarecare măsură, criteriile NUTS stabilite de Uniunea Europeană, adică NUTS 1 să cuprindă macroregiunile, cu o populație între 3 milioane și 7 milioane locuitori, NUTS 2 să cuprindă regiunile de dezvoltare cu o populație între 800 000 și 3 milioane locuitori și NUTS 3 cu o populație cuprinsă între 150 000 și 800 000 locuitori care corespund actualelor județe ale României.

Figura 1. Regiuni de dezvoltare rurală în România varianta 1

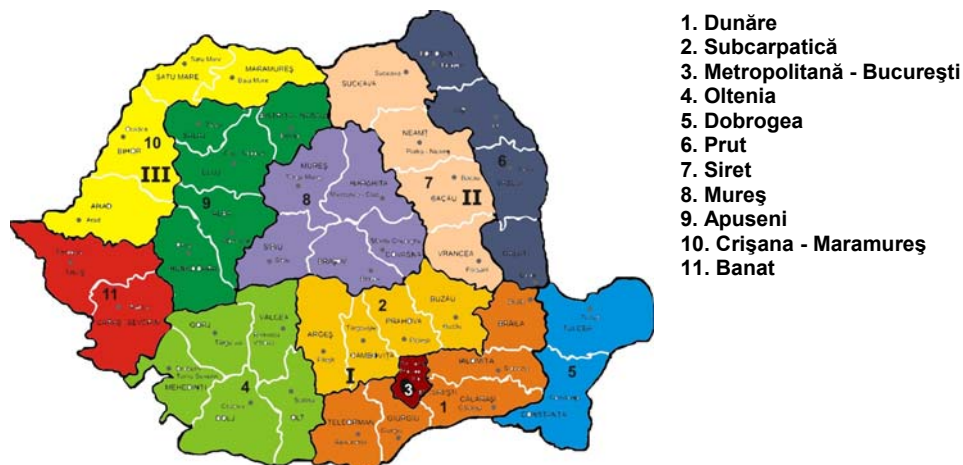

Figura 2. Regiuni de dezvoltare rurală în România varianta 2

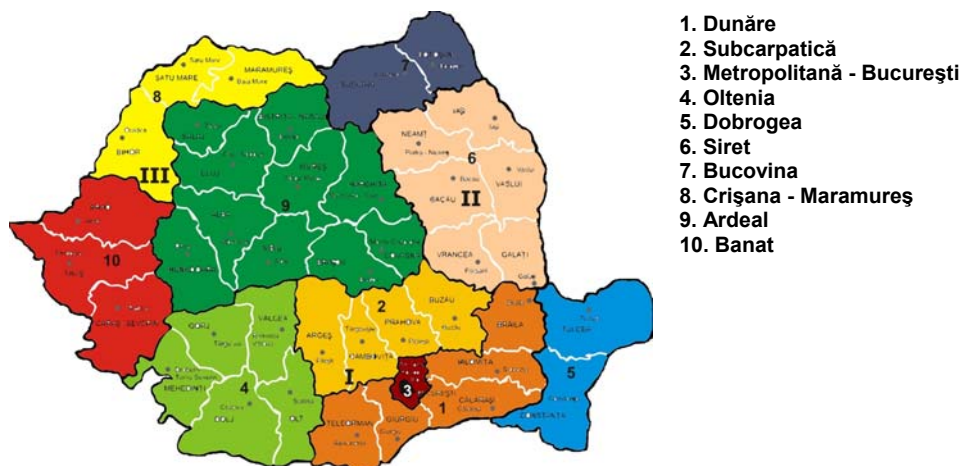

Figura 3. Regiuni de dezvoltare rurală în România varianta 3

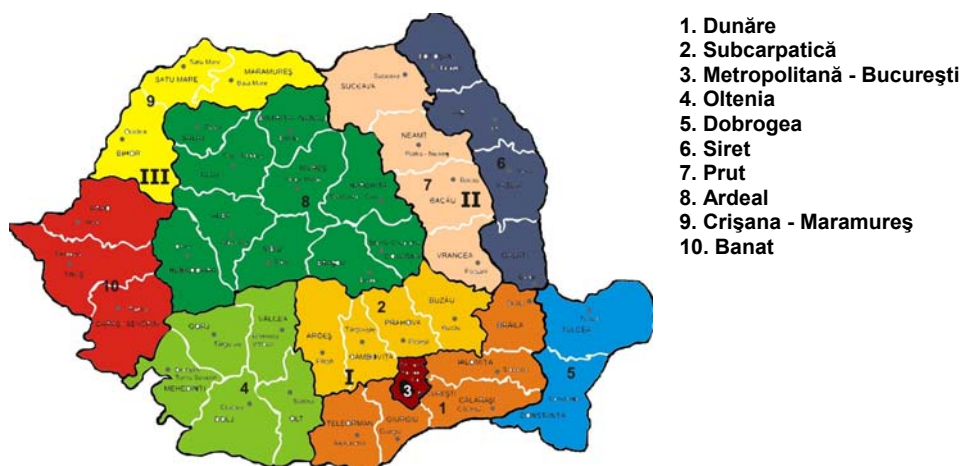

Figura 4. Regiuni de dezvoltare rurală în România varianta 4

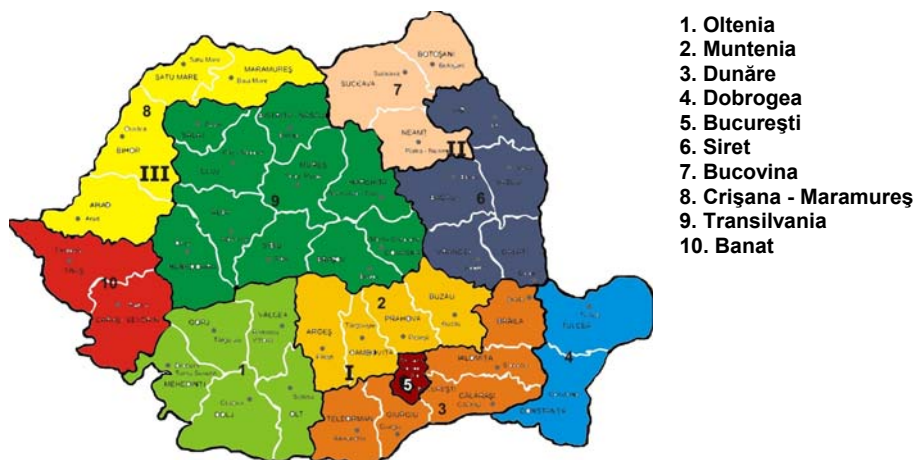

Figura 5. Regiuni de dezvoltare rurală în România varianta 5

BIBLIOGRAFIE

1. Nicoleta Mateoc-Sîrb, 2004 - *Dezvoltare rurală și regională în România*, Ed. Augusta, Timișoara;
2. P.I. Oțiman, 1997 - *Dezvoltare rurală și regională în România*, Ed. Agroprint, Timișoara;
3. P.I. Oțiman și colab., 2006 - *Dezvoltarea rurală durabilă în România*, Ed. Academiei Române, București;
4. *** - Les regions dans les annees.